Tisdagen den 20 oktober 2020

P9_TA(2020)0274

Rättsakten om digitala tjänster och frågor som rör de grundläggande rättigheterna

Europaparlamentets resolution av den 20 oktober 2020 om rättsakten om digitala tjänster och frågor som rör de grundläggande rättigheterna (2020/2022(INI))

(2021/C 404/03)

Europaparlamentet utfärdar denna resolution

— med beaktande av fördraget om Europeiska unionen (EU-fördraget), särskilt artikel 2,

— med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget), särskilt artiklarna 16 och 114,

— med beaktande av Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna, särskilt artiklarna 6, 7, 8, 11, 13, 21, 22, 23, 24, 26, 38 och 47,

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2000/31/EG av den 8 juni 2000 om vissa rättsliga aspekter på informationssamhällets tjänster, särskilt elektronisk handel, på den inre marknaden (”direktiv om elektronisk handel”) ([1]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2016/679 av den 27 april 2016 om skydd för fysiska personer med avseende på behandling av personuppgifter och om det fria flödet av sådana uppgifter och om upphävande av direktiv 95/46/EG (”allmän dataskyddsförordning”), ([2]) ,

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/58/EG av den 12 juli 2002 om behandling av personuppgifter och integritetsskydd inom sektorn för elektronisk kommunikation (”direktiv om integritet och elektronisk kommunikation”) ([3]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2018/1808 av den 14 november 2018 om ändring av direktiv 2010/13/EU om samordning av vissa bestämmelser som fastställs i medlemsstaternas lagar och andra författningar om tillhandahållande av audiovisuella medietjänster (direktivet om audiovisuella medietjänster) mot bakgrund av ändrade marknadsförhållanden ([4]),

— med beaktande av Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/790 av den 17 april 2019 om upphovsrätt och närstående rättigheter på den digitala inre marknaden och om ändring av direktiven 96/9/EG och 2001/29/EG ([5]) (”direktivet om upphovsrätt”),

— med beaktande av kommissionens rekommendation (EU) 2018/334 av den 1 mars 2018 om åtgärder för att effektivt bekämpa olagligt innehåll online ([6]),

— med beaktande av Europols hotbildsbedömning av internetstödd organiserad brottslighet (IOCTA) av den 18 september 2018,

— med beaktande av EU-domstolens relevanta rättspraxis,

— med beaktande av artikel 54 i arbetsordningen,

— med beaktande av yttrandena från utskottet för den inre marknaden och konsumentskydd och utskottet för kultur och utbildning,

— med beaktande av betänkandet från utskottet för medborgerliga fri- och rättigheter samt rättsliga och inrikes frågor (A9-0172/2020), och av följande skäl:

([1]) EUT L 178, 17.7.2000, s. 1.
([2]) EUT L 119, 4.5.2016, s. 1.
([3]) EUT L 201, 31.7.2002, s. 37.
([4]) EUT L 303, 28.11.2018, s. 69.
([5]) EUT L 130, 17.5.2019, s. 92
([6]) EUT L 63, 6.3.2018, s. 50

Tisdagen den 20 oktober 2020

A. Grundläggande rättigheter som skyddet av integritet och personuppgifter, principen om icke-diskriminering samt yttrande- och informationsfrihet måste finnas i hjärtat av en framgångsrik och hållbar EU-politik om digitala tjänster. Dessa rättigheter måste synas både i lagens ordalydelse och i andan av dess genomförande.

B. De olika typerna av digitala tjänster och de digitala tjänsteleverantörernas roller har förändrats drastiskt sedan direktivet om elektronisk handel antogs för 20 år sedan.

C. Användarnas förtroende kan bara vinnas genom digitala tjänster som respekterar användarnas grundläggande rättigheter, vilket skulle främja användningen av tjänsterna och ge företag en konkurrensfördel och en stabil affärsmodell.

D. De dataskyddsregler som gäller för alla leverantörer som erbjuder digitala tjänster på EU:s territorium uppdaterades och harmoniserades nyligen i hela EU i och med den allmänna dataskyddsförordningen. Integritetsregler för elektronisk kommunikation, som är en del av digitala tjänster, omfattas av direktivet om integritet och elektronisk kommunikation och håller för närvarande på att ses över.

E. Mängden av alla typer av användarskapat innehåll som delas och tjänster som tillhandahålls via onlineplattformar, inbegripet molntjänster, har ökat exponentiellt och i en aldrig tidigare skådad takt tack vare avancerad teknik. Detta inbegriper olagligt innehåll såsom bilder som visar material med sexuella övergrepp mot barn på internet och innehåll som är lagligt men som kan vara skadligt för samhället och demokratin, såsom desinformation om medel mot covid-19.

F. Hatpropaganda och desinformation på internet har blivit alltmer utbredda företeelser på senare år när personer och störande aktörer använder onlineplattformar för att öka polariseringen vilket, i sin tur, utnyttjas för politiska ändamål. Kvinnor, icke-vita, personer som tillhör eller uppfattas tillhöra etniska eller språkliga minoriteter och hbtqi-personer utsätts ofta för diskriminerande hatpropaganda, mobbning, hot och utpekande som syndabockar på nätet.

G. Denna trend har understötts av onlineplattformar vars affärsmodell bygger på insamling och analys av användardata i syfte att generera mer trafik och ”klick”, och i sin tur mer profileringsuppgifter och därmed mer vinst. Detta leder till att sensationalistiskt innehåll förstärks. Hatpropaganda och desinformation skadar allmänintresset genom att undergräva det respektfulla och ärliga offentliga samtalet, och utgör hot mot den allmänna säkerheten eftersom de kan sporra till våld i den verkliga världen. Att bekämpa sådant innehåll är avgörande för att säkerställa respekten för de grundläggande rättigheterna och för att försvara rättsstatsprincipen och demokratin i EU.

H. Sociala medier och andra plattformar för distribution av innehåll utnyttjar profileringsteknik för att rikta och distribuera sitt innehåll, liksom annonser. Uppgifter som samlas in från enskilda personers digitala spår kan utvinnas på ett sätt som möjliggör mycket träffsäker inferens från mycket intima personuppgifter, särskilt när sådana uppgifter slås ihop med andra datamängder. Cambridge Analytica- och Facebook-skandalerna visade på riskerna med onlineplattformars ogenomskinliga databehandling genom att avslöja att vissa väljare hade valts ut för individuellt riktad politisk reklam och ibland även riktad desinformation.

I. De automatiserade algoritmer som bestämmer hur innehåll från tredje part ska hanteras, prioriteras, distribueras och raderas på onlineplattformar, även under politiska kampanjer och valkampanjer, reproducerar ofta befintliga diskriminerande mönster i samhället, vilket leder till en hög risk för diskriminering av personer som redan är drabbade. Den utbredda användningen av algoritmer för avlägsnande eller blockering av innehåll väcker också oro över rättsstatsprincipen och frågor som rör laglighet, legitimitet och proportionalitet.

J. Ett litet antal huvudsakligen icke-europeiska tjänsteleverantörer har betydande marknadsstyrka och utövar inflytande över enskildas rättigheter och friheter och våra samhällen och demokratier, genom att kontrollera hur information, tjänster och produkter presenteras, och vilka därför har ett enormt inflytande över hur medlemsstaterna fungerar och

över deras medborgare. Dessa plattformars beslut kan få långtgående konsekvenser för yttrande- och informationsfriheten och för mediernas frihet och mångfald.;

K. Den politiska linjen för att ta itu med olagligt innehåll online inom EU har hittills framför allt fokuserat på frivilligt samarbete och avlägsnande efter domstolsbeslut, men ett växande antal medlemsstater antar nationell lagstiftning för att ta itu med olagligt innehåll på ett icke-harmoniserat sätt. Bestämmelser för att ta itu med vissa typer av olagligt innehåll ingick i den senaste sektorsspecifika lagstiftningen på EU-nivå.

L. En strategi med enbart självreglering för plattformar ger inte tillräcklig insyn, ansvarsskyldighet och tillsyn. En sådan strategi ger varken offentliga myndigheter, det civila samhället eller användare ordentlig information om hur plattformar hanterar olagligt innehåll och olaglig verksamhet och innehåll som bryter mot deras allmänna villkor, eller om hur de kuraterar innehåll i allmänhet.

M. En sådan strategi kan inte garantera att de grundläggande rättigheterna respekteras och skapar en situation där det rättsliga ansvaret delvis överförs till privata parter, vilket innebär en risk för intrång i rätten till yttrandefrihet.

N. Myndigheternas tillsyn och övervakning är sektorsspecifik i EU. Ytterligare och mer omfattande samordning mellan de olika tillsynsorganen i EU skulle vara till nytta.

O. Det uppstår en brist på transparens och ansvarsskyldighet, både inom den privata och den offentliga sektorn, på grund av bristen på tillförlitliga och jämförbara offentliga uppgifter om förekomsten av olagligt och skadligt innehåll online, om anmälningar och avlägsnande efter domstolsbeslut och självreglerande avlägsnande av detta samt om de behöriga myndigheternas uppföljning. Det saknas information om de algoritmer som används av plattformar och webbplatser och hur plattformarna hanterar felaktigt avlägsnande av innehåll.

P. Sexuell exploatering av barn på nätet är en av de typer av olagligt innehåll som underlättas av den tekniska utvecklingen. Den omfattande mängd material med sexuella övergrepp mot barn som sprids på nätet medför allvarliga utmaningar när det gäller insatser för upptäckt, utredning och, framför allt, identifiering av offer. Enligt Europol ökade anmälningarna till USA-baserade NCMEC om delning online av material med sexuella övergrepp mot barn med 106 procent under det senaste året.

Q. Enligt Europeiska unionens domstols rättspraxis bör innehållet avlägsnas efter ett domstolsbeslut från en medlemsstat. Värdleverantörer får använda sig av verktyg och teknik för automatisk sökning för att upptäcka och avlägsna innehåll som motsvarar innehåll som tidigare förklarats vara olagligt, men bör inte vara skyldiga att utöva generell övervakning av den information som lagras, eller att aktivt eftersöka fakta eller omständigheter som kan tyda på olaglig aktivitet, såsom föreskrivs i artikel 15.1 i direktiv 2000/31/EG.

R. En betrodd elektronisk identifiering är grundläggande för att säkra åtkomst till digitala tjänster och för att genomföra elektroniska transaktioner på ett säkrare sätt. För närvarande har endast 15 medlemsstater anmält sina system för elektronisk identifiering för gränsöverskridande erkännande till kommissionen inom ramen för förordning (EU) nr 910/2014 ([7]) (eIDA-förordningen).

S. Internet och internetplattformar är fortfarande en viktig plats för terroristgruppers verksamhet, och de använder dem som ett verktyg för spridning av propaganda, rekrytering och främjande av sin verksamhet.

([7]) Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 910/2014 av den 23 juli 2014 om elektronisk identifiering och betrodda tjänster för elektroniska transaktioner på den inre marknaden och om upphävande av direktiv 1999/93/EG (EUT L 257, 28.8.2014, s. 73).

Tisdagen den 20 oktober 2020

1. Europaparlamentet tror på de tydliga samhälleliga och ekonomiska fördelarna med en fungerande digital inre marknad för EU och dess medlemsstater. Parlamentet välkomnar dessa fördelar, särskilt bättre tillgång till information och en stärkt yttrandefrihet. Parlamentet betonar den viktiga skyldigheten att säkerställa ett rättvist digitalt ekosystem där de grundläggande rättigheterna enligt fördragen och Europeiska unionens stadga om de grundläggande rättigheterna – särskilt yttrande- och informationsfrihet, icke-diskriminering, mediernas frihet och mångfald, integritet och dataskydd – respekteras och där användarsäkerheten säkerställs online. Parlamentet betonar att lagstiftningsåtgärder och andra regleringsåtgärder på den digitala inre marknaden som syftar till att säkerställa efterlevnaden av denna skyldighet bör vara strikt begränsade till vad som är nödvändigt. Parlamentet påminner vidare om att användningen av mekanismer för avlägsnande av innehåll utan rättssäkerhetsgarantier strider mot artikel 10 i den europeiska konventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna.

2. Europaparlamentet uppmanar med kraft kommissionen att anta en skräddarsydd regleringsstrategi för att ta itu med de skillnader som kvarstår mellan online- respektive offline-världen och de utmaningar som uppstår till följd av mångfalden av aktörer och tjänster som erbjuds online. Parlamentet anser i detta sammanhang att det är oerhört viktigt att tillämpa olika regleringsstrategier för olagligt respektive lagligt innehåll. Parlamentet betonar att olagligt innehåll på internet och brottslighet som möjliggörs av informationsteknik bör bekämpas lika kraftfullt och på grundval av samma rättsliga principer som olagligt innehåll och brottsligt beteende offline, och med samma garantier för medborgarna. Parlamentet påminner om att e-handelsdirektivet är den rättsliga ram för onlinetjänster på den inre marknaden som reglerar innehållshantering.

3. Europaparlamentet anser att olagligt innehåll måste avlägsnas snabbt och konsekvent för att man ska kunna ta itu med brott och kränkningar av de grundläggande rättigheterna. Parlamentet anser att frivilliga uppförandekoder endast till viss del hanterar problemet.

4. Europaparlamentet uppmanar leverantörer av digitala tjänster att avlägsna innehåll från nätet på ett omdömesgillt, proportionellt och icke-diskriminerande sätt, och med vederbörlig hänsyn till alla omständigheter i fråga om användarnas grundläggande rättigheter, och att beakta den grundläggande betydelsen av yttrande- och informationsfriheten i ett öppet och demokratiskt samhälle i syfte att undvika avlägsnande av innehåll som inte är olagligt. Parlamentet begär att leverantörer av digitala tjänster, som på eget initiativ vill begränsa visst lagligt innehåll för sina användare, undersöker möjligheten att märka detta innehåll i stället för att flytta det offline, så att användarna ges möjlighet att på eget ansvar välja att få tillgång till detta innehåll.

5. Europaparlamentet anser att alla lagstadgade åtgärder för avlägsnande av innehåll i rättsakten om digitala tjänster endast bör gälla olagligt innehåll, enligt definitionen i EU-rätten och nationell rätt, och att lagstiftningen inte bör innehålla några odefinierade begrepp och termer, eftersom detta skulle skapa rättsosäkerhet för onlineplattformar och äventyra de grundläggande rättigheterna och yttrandefriheten.

6. Europaparlamentet konstaterar dock att det nuvarande digitala ekosystemet också uppmuntrar till problematiskt beteende, såsom riktade meddelanden på individnivå som bygger på egenskaper som avslöjar fysiska eller psykiska sårbarheter, spridning av hatpropaganda, rasistiskt innehåll och desinformation, framväxande frågor såsom organiserat missbruk av flera plattformar och algoritmers skapande av konton eller manipulering av innehåll online. Parlamentet noterar med oro att vissa affärsmodeller bygger på att visa ett sensationsinriktat och polariserande innehåll för användarna i syfte att öka deras skärmtid och därmed onlineplattformarnas vinster. Parlamentet understryker de negativa effekterna av sådana affärsmodeller på enskilda personers grundläggande rättigheter och på samhället som helhet. Parlamentet efterfrågar insyn i onlineplattformarnas monetariseringspolitik.

7. Europaparlamentet betonar därför att spridningen av sådant skadligt innehåll bör hejdas. Parlamentet är fast övertygat om att mediekompetens, användares kontroll över det innehåll som de erbjuds och allmän tillgång till innehåll av hög kvalitet samt utbildning är helt avgörande i detta avseende. Parlamentet välkomnar kommissionens initiativ att skapa ett europeiskt observatorium för digitala medier för att stödja oberoende faktakontrolltjänster, öka allmänhetens kunskaper om desinformation på internet och stödja offentliga myndigheter med ansvar för att övervaka digitala medier.

8. Europaparlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att stödja oberoende medier och public service-medier och utbildningsinitiativ för mediekompetens samt riktade informationskampanjer inom det civila samhället. Parlamentet påpekar att särskild uppmärksamhet bör läggas på skadligt innehåll i samband med minderåriga som använder internet, särskilt när det gäller deras exponering för nätmobbning, sexuella trakasserier, pornografi, våld eller självskadebeteende.

9. Europaparlamentet konstaterar att eftersom en individs aktiviteter på internet möjliggör djup insikt i dennes personlighet och gör det möjligt att manipulera individen i fråga, utgör allmän och urskillningslös insamling av personuppgifter beträffande varje användning av en digital tjänst ett oproportionellt ingrepp i rätten till personlig integritet och skyddet av personuppgifter. Parlamentet noterar de potentiella negativa effekterna av individuellt riktad reklam, beteendestyrd reklam och bedömning av individer, särskilt för minderåriga och sårbara grupper, genom intrång i enskilda personers privatliv, vilket ger upphov till frågor om insamling och användning av de uppgifter som används för att personanpassa reklam, erbjuda produkter eller tjänster eller fastställa priser. Parlamentet bekräftar att användarnas rätt att inte bli föremål för omfattande spårning när de använder digitala tjänster har inkluderats i den allmänna dataskyddsförordningen och bör genomdrivas korrekt i hela EU. Parlamentet noterar att kommissionen i sitt förslag till en ny förordning om respekt för privatlivet och skydd av personuppgifter i samband med elektronisk kommunikation (2017/0003(COD)) har föreslagit att riktad innehållskuratering ska kräva aktivt samtycke.

10. Europaparlamentet anser att vilseledande eller oklar politisk annonsering är en särskild typ av onlinehot eftersom det påverkar de kärnmekanismer som gör det möjligt för vårt demokratiska samhälle att fungera, särskilt när sådant innehåll sponsras av tredje parter, inbegripet utländska aktörer. Parlamentet understryker att när profilering används i stor skala för politisk individuellt riktad reklam i syfte att manipulera väljarnas beteende kan det allvarligt undergräva demokratins grunder. Parlamentet uppmanar därför leverantörer av digitala tjänster att vidta nödvändiga åtgärder för att identifiera och märka innehåll som laddas upp av socialbottar, och förväntar sig att kommissionen tillhandahåller riktlinjer för användningen av sådan digital övertygandeteknik i valkampanjer och i politik angående politisk reklam. Parlamentet begär i detta avseende att stränga insynskrav ska införas för att presentera betald politisk reklam.

11. Europaparlamentet anser att olagligt innehåll måste avlägsnas på ett konsekvent sätt och utan otillbörligt dröjsmål i syfte att ta itu med överträdelser, särskilt de som rör barn och terrorisminnehåll, och kränkningar av grundläggande rättigheter med de nödvändiga skyddsåtgärderna på plats, exempelvis insyn i processen, rätten att överklaga och tillgång till effektiv domstolsprövning. Parlamentet anser att frivilliga uppförandekoder och avtalsstadgade standardvillkor inte genomdrivs i tillräcklig utsträckning och har visat sig endast till viss del hantera problemet. Parlamentet betonar att det slutgiltiga ansvaret för att upprätthålla lagen, besluta om onlineverksamheters laglighet och beordra värdtjänstleverantörer att avlägsna eller blockera tillgången till olagligt innehåll bör åvila oberoende behöriga myndigheter.

12. Även om det är lätt att fastställa att vissa typer av innehåll är olagliga, är det svårare att fatta beslut om andra typer av innehåll som i större utsträckning behöver förstås i sitt sammanhang. Europaparlamentet varnar för att de nuvarande automatiska verktygen inte är i stånd att kritiskt analysera och på lämpligt sätt förstå vikten av sammanhang för specifika delar av innehållet, vilket skulle kunna leda till onödiga avlägsnanden och skada yttrandefriheten och tillgången till olika typer av information, bland annat om politiska åsikter, vilket skulle leda till censur. Parlamentet betonar att mänsklig granskning av automatiska rapporter från tjänsteleverantörer eller deras uppdragstagare inte helt löser detta problem, särskilt om de läggs ut på entreprenad till privatanställd personal som saknar opartiskhet, kvalifikationer och ansvarsskyldighet i tillräcklig utsträckning.

13. Europaparlamentet konstaterar med oro att olagligt innehåll online enkelt och snabbt kan mångfaldigas och därmed får kraftigt ökad negativ påverkan inom en väldigt kort tidsrymd. Parlamentet anser ändå att rättsakten om digitala tjänster inte bör innehålla någon skyldighet för värdtjänstleverantörer och andra tekniska mellanhänder att använda automatiska verktyg för innehållsmoderering.

14. Europaparlamentet påminner om att olagligt innehåll online inte bara bör avlägsnas av onlineplattformar, utan även följas upp av de brottsbekämpande myndigheterna och rättsväsendet när det gäller brottsliga handlingar. Parlamentet uppmanar kommissionen att överväga att införa en skyldighet för onlineplattformar att anmäla grova brott till den behöriga myndigheten när de har fått kännedom om något sådant brott. Parlamentet anser i detta sammanhang att en nyckelfråga i vissa medlemsstater inte bara är att de har olösta fall, utan även att de har fall som inte börjat utredas. Parlamentet begär att man undanröjer hinder för inlämning av klagomål till behöriga myndigheter. Parlamentet är övertygat om att samarbetet mellan tjänsteleverantörer och nationella behöriga myndigheter, liksom det gränsöverskridande samarbetet mellan nationella behöriga myndigheter, bör förbättras och grundas på principerna om nödvändighet och proportionalitet, med tanke på internets gränslösa natur och den snabba spridningen av olagligt innehåll online. Parlamentet betonar i detta avseende behovet av att respektera EU:s rättsordning och de etablerade principerna för

gränsöverskridande samarbete och ömsesidigt förtroende. Parlamentet uppmanar medlemsstaterna att förse sina brottsbekämpande och rättsliga myndigheter med den sakkunskap, de resurser och de verktyg som krävs för att de på ett ändamålsenligt och effektivt sätt ska kunna hantera det ökande antalet fall med olagligt innehåll online samt tvistlösning i samband med innehåll som tagits offline, och att förbättra tillgången till rättslig prövning på området digitala tjänster.

15. Europaparlamentet understryker att visst innehåll kan anses vara olagligt i en medlemsstat men omfattas av rätten till yttrandefrihet i en annan medlemsstat. Parlamentet understryker att för att värna yttrandefrihetens normer, undvika lagkonflikter, avvärja omotiverade och ineffektiva geoblockeringar och arbeta för en harmoniserad digital inre marknad bör värdtjänsteleverantörer inte vara skyldiga att avlägsna eller göra oåtkomlig information som är laglig i den medlemsstat där de är etablerade eller där deras utsedda rättsliga företrädare är bosatt eller etablerad. Parlamentet påminner om att nationella myndigheter kan verkställa beslut om avlägsnande från oberoende behöriga myndigheter endast om de riktar sig till tjänsteleverantörer som är etablerade på deras territorium. Parlamentet anser att det är nödvändigt att stärka mekanismerna för samarbete mellan medlemsstaterna med stöd av kommissionen och relevanta unionsbyråer. Parlamentet manar till en strukturerad dialog mellan medlemsstaterna för att fastställa risken för vissa typer av innehåll och identifiera möjliga skillnader mellan medlemsstaterna i bedömningen av sådana risker.

16. Europaparlamentet understryker att olagligt innehåll bör avlägsnas inom ramen för värdtjänsten och att rena mellanhänder inte bör vara skyldiga att blockera tillgången till innehåll.

17. Europaparlamentet är övertygat om att EU:s nuvarande rättsliga ram för digitala tjänster bör uppdateras i syfte att ta itu med de utmaningar som fragmenteringen mellan medlemsstaterna och den nya tekniken medför – såsom det allmänna bruket med profilering och algoritmiskt beslutsfattande som spridit sig över livets alla områden – samt garantera klarhet angående rättsläget och respekt för de grundläggande rättigheterna, särskilt yttrandefriheten och rätten till integritet på ett framtidssäkrat sätt, med tanke på den snabba teknikutvecklingen.

18. Europaparlamentet välkomnar kommissionens åtagande att inleda en harmoniserad strategi för att ta itu med skyldigheterna för leverantörer av digitala tjänster, inbegripet mellanhänder på nätet, i syfte att undvika att den inre marknaden fragmenteras och att bestämmelser verkställs på ett inkonsekvent sätt. Parlamentet uppmanar kommissionen att föreslå de lösningar som är mest effektiva och ändamålsenliga för den inre marknaden som helhet, och samtidigt undvika nya onödiga administrativa bördor och hålla den digitala inre marknaden öppen, rättvis, säker och konkurrenskraftig för alla dess deltagare. Parlamentet betonar att skadeståndsordningen för leverantörer av digitala tjänster måste vara proportionell, inte får missgynna små och medelstora företag och inte får begränsa innovation och tillgång till information på ett orimligt sätt.

19. Europaparlamentet anser att reformen bör bygga på den befintliga EU-rätten som solid grund och vara i full överensstämmelse med denna, särskilt den allmänna dataskyddsförordningen och direktivet om integritet och elektronisk kommunikation, vilket för närvarande genomgår revidering, och respektera företrädet för andra sektorsspecifika instrument som t.ex. direktivet om audiovisuella medietjänster. Parlamentet understryker att moderniseringen av e-handelsreglerna kan påverka de grundläggande rättigheterna. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att vara extremt vaksam i sin hållning och att även integrera internationella människorättsliga normer i sin översyn.

20. Europaparlamentet betonar att enskilda användares praktiska förmåga att förstå och navigera komplexiteten i dataekosystemen är extremt begränsad, liksom deras förmåga att ta reda på om den information som de tar emot och de tjänster som de utnyttjar görs tillgängliga för dem på samma villkor som för andra användare. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att placera insyn och icke-diskriminering i hjärtat av rättsakten om digitala tjänster.

21. Europaparlamentet insisterar på att rättsakten om digitala tjänster måste syfta till att säkerställa en hög nivå av öppenhet när det gäller onlinetjänsters funktionssätt, och en digital miljö som är fri från diskriminering. Parlamentet betonar att det utöver det befintliga starka regelverket som skyddar integritet och personuppgifter behövs en skyldighet för onlineplattformar att säkerställa legitim användning av algoritmer. Parlamentet uppmanar därför kommissionen att utveckla ett system som grundar sig på direktivet om elektronisk handel, och som tydligt fastställer tjänsteleverantörernas ansvar att hantera de risker som deras användare ställs inför och skydda deras rättigheter, och att föreskriva en skyldighet till transparens och förklarbarhet när det gäller algoritmer, påföljder för att genomdriva sådana skyldigheter, möjlighet till mänskligt ingripande och andra åtgärder, såsom årliga oberoende revisioner och särskilda stresstester för att underlätta och genomdriva efterlevnaden.

22. Europaparlamentet betonar att vissa leverantörer av digitala tjänster måste kunna identifiera användare otvetydigt på ett sätt som är likvärdigt med hur offlinetjänster gör. Parlamentet noterar en onödig insamling av personuppgifter, såsom mobiltelefonnummer, av onlineplattformar vid tidpunkten för registrering av en tjänst, ofta orsakad av att man använder sig av möjligheter till en enda inloggning. Parlamentet understryker att den allmänna dataskyddsförordningen tydligt beskriver principen om uppgiftsminimering, genom vilken de insamlade uppgifterna begränsas till endast det som är strikt nödvändigt för ändamålet. Parlamentet rekommenderar att onlineplattformar som stöder en enda inloggningstjänst med en dominerande marknadsandel också bör vara skyldiga att stödja åtminstone ett öppet identitetshanteringssystem som bygger på en icke-proprietär, decentraliserad och interoperabel ram.

23. Om en viss typ av officiell identifiering behövs utanför nätet måste ett likvärdigt, säkert elektroniskt system för identifiering på nätet skapas. Europaparlamentet konstaterar att onlineidentifieringen kan förbättras genom verkställande av eIDA-förordningens gränsöverskridande interoperabilitet för elektronisk identifiering i hela Europeiska unionen. Kommissionen uppmanas att undersöka möjligheten att skapa ett gemensamt europeiskt inloggningssystem som ett alternativ till privata system för en enda inloggning och att införa en skyldighet för digitala tjänster att alltid även erbjuda ett manuellt inloggningsalternativ, som fastställs som standardval. Denna tjänst bör utvecklas på ett sådant sätt att det är tekniskt omöjligt för den som tillhandahåller inloggningstjänsten att samla in identifierbara inloggningsuppgifter och att så få uppgifter som möjligt samlas in. Parlamentet rekommenderar därför kommissionen att undersöka möjligheten att skapa ett verifieringssystem för användare av digitala tjänster i syfte att säkerställa skyddet av personuppgifter och ålderskontroll, särskilt för barn. Detta bör inte användas kommersiellt för att spåra användarna på olika webbplatser. Parlamentet betonar att dessa inloggnings- och verifieringssystem endast bör tillämpas på digitala tjänster som kräver personlig identifiering, autentisering eller ålderskontroll. Parlamentet påminner om att medlemsstaterna och unionens institutioner måste garantera att elektroniska identifieringar är säkra, transparenta, endast behandlar de uppgifter som krävs för identifiering av användaren och endast används för ett legitimt ändamål och inte kommersiellt, och inte används för att begränsa den allmänna tillgången till internet eller för att spåra användare över olika webbplatser.

24. Europaparlamentet anser att det för att garantera respekten för de grundläggande rättigheterna och användarnas friheter i hela EU är absolut nödvändigt att bestämmelserna på EU-nivå om ansvarighet är fullständigt harmoniserade och klargjorda. Parlamentet anser att sådana regler bör bibehålla undantag från ansvarighet för mellanhänder som inte har faktisk kännedom om den olagliga verksamheten eller information på sina plattformar. Parlamentet uttrycker sin oro över att nationella lagar som nyligen stiftats för att ta itu med hatpropaganda och desinformation leder till en ökande fragmentering av bestämmelserna och till en lägre skyddsnivå för de grundläggande rättigheterna i EU.

25. Europaparlamentet uppmanar i detta syfte till lagstiftningsförslag som håller den digitala inre marknaden öppen och konkurrenskraftig genom att kräva att leverantörer av digitala tjänster tillämpar effektiva, konsekventa, öppna och rättvisa förfaranden och rättssäkerhetsgarantier för att hantera olagligt innehåll, i överensstämmelse med nationell rätt och EU-rätt, inbegripet via ett harmoniserat förfarande för anmälning och åtgärd.

26. Europaparlamentet anser i detta avseende att det är nödvändigt att onlineplattformar förses med tydliga regler, krav och skyddsåtgärder i fråga om ansvar för innehåll från tredje part. Parlamentet föreslår att en gemensam rättslig ram upprättas för att olagligt innehåll ska kunna identifieras och avlägsnas på ett effektivt sätt.

27. Europaparlamentet betonar att bestämmelser om mekanismerna för anmälning och åtgärd bör kompletteras med krav på plattformarna att vidta särskilda åtgärder som står i proportion till deras omfattning samt till deras tekniska och operativa kapacitet, för att effektivt ta itu med förekomsten av olagligt innehåll på deras tjänster. Parlamentet inser därför att leverantörer av digitala tjänster – där det är tekniskt genomförbart och på grundval av tillräckligt underbyggda beslut från oberoende behöriga offentliga myndigheter, och med fullt beaktande av innehållets specifika kontext – kan komma att bli skyldiga att utföra regelbundna sökningar efter bestämda delar av innehåll som en domstol redan har förklarat vara olagliga, förutsatt att övervakningen av och sökandet efter den information som berörs av ett sådant föreläggande begränsas till information som förmedlar ett budskap vars innehåll i allt väsentligt är oförändrat jämfört med det innehåll som förklarades vara olagligt och som innehåller de delar som anges i föreläggandet, vilka, i linje med domstolens dom av den 3 oktober 2019 i mål C-18/18 ([8]), är identiska eller likvärdiga i en utsträckning som inte skulle kräva att värdtjänsteleverantören utför en oberoende bedömning av innehållet.

([8]) Domstolens dom av den 3 oktober 2019 i målet Eva Glawischnig-Piesczek mot Facebook Ireland Limited, C-18/18, EU:C:2019:821.

Tisdagen den 20 oktober 2020

28. Europaparlamentet vidhåller att valet av konkreta åtgärder bör överlåtas åt plattformarna. Parlamentet stöder en balanserad strategi som bygger på en dialog med berörda parter och en bedömning av de risker som plattformarna löper, samt en tydlig ansvarskedja för att undvika onödiga regelbördor för plattformarna och onödiga och oproportionella begränsningar av de grundläggande rättigheterna, särskilt yttrandefriheten, tillgången till information, inbegripet om politiska idéer, och rätten till integritet. Parlamentet betonar att vissa skyldigheter kan specificeras ytterligare genom sektorsspecifik lagstiftning. Parlamentet betonar att åtgärder som vidtas för detta ändamål inte kan utgöra, vare sig rättsligt eller faktiskt, ett allmänt övervakningskrav.

29. Europaparlamentet betonar behovet av lämpliga skyddsåtgärder och skyldigheter i fråga om korrekt rättsförfarande, inbegripet ett krav på mänsklig tillsyn och kontroll, utöver förfaranden för motanmälning, för att de som äger och laddar upp innehåll ska kunna försvara sina rättigheter på ett tillräckligt sätt och i rätt tid, och för att säkerställa att beslut om avlägsnande eller blockering är lagliga, korrekta, välgrundade, skyddar användare och respekterar de grundläggande rättigheterna. Parlamentet belyser att personer som systematiskt och upprepade gånger gör felaktiga eller kränkande anmälningar bör bestraffas. Parlamentet påminner om att det utöver förfaranden för motanmälan och tvistlösning utanför domstol av plattformar i enlighet med det interna systemet för klagomål bör finnas kvar möjlighet till effektiv rättslig prövning för att tillgodose rätten till effektiva rättsmedel.

30. Europaparlamentet stöder bevarandet av det nuvarande ramverket om begränsat ansvar för innehåll och principen om ursprungsland, men anser att en förbättrad samordning av begäranden om avlägsnande mellan nationella behöriga myndigheter är av avgörande betydelse. Parlamentet understryker att olagligt innehåll bör tas bort inom ramen för värdtjänsten. Parlamentet betonar att sådana avlägsnandeorder bör omfattas av rättsliga garantier för att förhindra missbruk och säkerställa full respekt för de grundläggande rättigheterna. Parlamentet understryker att begäranden om avlägsnande från behöriga myndigheter bör vara specifika och tydligt ange den rättsliga grunden för avlägsnandet. Parlamentet betonar att en effektiv tillsyns- och efterlevnadsmekanism, inbegripet proportionella sanktioner som tar hänsyn till deras tekniska och operativa kapacitet, bör tillämpas på de tjänsteleverantörer som underlåter att följa lagliga order.

31. Europaparlamentet påminner om att leverantörer av digitala tjänster inte får vara rättsligt skyldiga att lagra personuppgifter om sina användare eller abonnenter för brottsbekämpande ändamål, såvida inte en riktad lagring beordras av en oberoende behörig myndighet med full respekt för unionsrätten och EU-domstolens rättspraxis. Parlamentet påminner vidare om att sådan lagring av uppgifter bör begränsas till vad som är absolut nödvändigt med hänsyn till de kategorier av uppgifter som ska lagras, de berörda kommunikationsmedlen, de berörda personerna och den lagringstid som antagits.

32. Europaparlamentet anser att för att skydda grundläggande rättigheter bör rättsakten om digitala tjänster införa regler som syftar till att säkerställa att de tjänstevillkor som tillämpas av leverantörer av digitala tjänster är tydliga, öppna, rättvisa och görs tillgängliga på ett enkelt och åtkomstvänligt sätt för alla. Parlamentet beklagar djupt att tjänstevillkoren för vissa innehållsplattformar tvingar brottsbekämpande tjänstemän att använda personliga konton för att utreda vissa klagomål, vilket utgör ett hot både mot dessa utredningar och mot den personliga säkerheten, och efterfrågar en effektivare samordning mellan medlemsstaterna när det gäller uppföljningen av brottsbekämpningen i fråga om flaggat olagligt innehåll. Parlamentet påminner om att avlägsnandeorder från en oberoende behörig myndighet alltid måste baseras på lag, och inte på tjänsteleverantörernas tjänstevillkor.

33. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att se till att användarna har tillgång till diversifierat och kvalitativt innehåll online som ett sätt att säkerställa att medborgarna får tillräcklig information. Parlamentet förväntar sig att rättsakten om digitala tjänster ska säkerställa att medieinnehåll av god kvalitet är lätt att få tillgång till och lätt att hitta på tredjepartsplattformar och att avlägsnande av innehåll överensstämmer med standarder för mänskliga rättigheter och begränsas till innehåll som är uppenbart olagligt eller som har ansetts vara olagligt av en oberoende behörig myndighet. Parlamentet betonar att lagligt innehåll inte bör omfattas av någon rättslig skyldighet om avlägsnande eller blockering.

34. Europaparlamentet ställer sig bakom en ökad dialog mellan medlemsstaterna, behöriga myndigheter och berörda parter i syfte att utveckla, utvärdera och förbättra strategier för icke-bindande lagstiftning, bland annat EU:s uppförandekod om desinformation, i syfte att fortsätta hantera kategorier av lagligt innehåll, däribland desinformation. Parlamentet förväntar sig att kommissionen utfärdar riktlinjer, inklusive regler om ökad insyn i innehållsmoderering och reklampolitik i ett särskilt instrument som åtföljer rättsakten om digitala tjänster, för att säkerställa att avlägsnandet och blockeringen av lagligt innehåll på grundval av allmänna villkor begränsas till ett absolut minimum. Parlamentet uppmanar vidare

kommissionen att etablera en ram som förbjuder plattformar att utöva ett andra lager av kontroll över innehåll som tillhandahålls under en medieleverantörs ansvar och som är föremål för särskilda standarder och särskild tillsyn.

35. Europaparlamentet betonar dessutom att användare bör ges större valfrihet och kontroll när det gäller det innehåll som de ser, inbegripet fler alternativ när det gäller hur innehållet rangordnas till dem och möjligheten att välja bort eventuell innehållskuratering. Parlamentet anser bestämt att utformningen och resultaten av rekommendationssystem bör vara användarvänliga och präglas av fullständig transparens.

36. Europaparlamentet anser att ansvarsskyldighet, både i den privata och den offentliga sektorn, och evidensbaserad politik kräver tillförlitliga uppgifter om förekomsten och hanteringen av olaglig verksamhet och avlägsnandet av olagligt innehåll på nätet, samt tillförlitliga uppgifter om algoritmer för innehållskuratering på onlineplattformar.

37. Europaparlamentet kräver i detta avseende en årlig, heltäckande och konsekvent offentlig rapporteringsskyldighet för plattformar, i proportion till deras omfattning och operativa kapacitet, närmare bestämt om deras förfaranden för innehållsmoderering, inbegripet information om åtgärder som införts mot olaglig verksamhet online och standardiserade uppgifter om den mängd innehåll som avlägsnas och de bakomliggande rättsliga skälen och grunderna, typen av och motiveringen för begäranden om avlägsnande som tas emot, antalet begäranden vars verkställande nekades och orsakerna till detta. Parlamentet betonar att sådana rapporter, som omfattar åtgärder som vidtagits under ett givet år, bör lämnas in i slutet av det första kvartalet det påföljande året.

38. Europaparlamentet begär dessutom en årlig offentlig rapporteringsskyldighet för de nationella myndigheterna, inbegripet standardiserade uppgifter om antalet begäranden om avlägsnande och deras rättsliga grund, om antalet begäranden om avlägsnande som har varit föremål för administrativa eller rättsliga rättsmedel, om resultatet av dessa förfaranden, med en uppgift om resultat som inneburit att utpekat innehåll eller utpekad verksamhet oriktigt förklarats vara olaglig, och om det totala antalet beslut om att utdöma straffpåföljder, inbegripet en beskrivning av den typ av straffpåföljd som har utdömts.

39. Europaparlamentet uttrycker sin oro över fragmenteringen och den dokumenterade bristen på ekonomiska och mänskliga resurser för tillsyns- och övervakningsorganen. Parlamentet efterfrågar ökat samarbete mellan medlemsstaterna när det gäller tillsyn över digitala tjänster.

40. Europaparlamentet anser att om en korrekt tillämpning av rättsakten om digitala tjänster ska kunna garanteras bör tillsynen av efterlevnaden av förfaranden, rättssäkerhetsgarantier och transparenskrav som fastställs i denna akt harmoniseras på den digitala inre marknaden. Parlamentet stöder i detta avseende ett kraftfullt och strikt genomdrivande av en oberoende EU-tillsynsstruktur som har befogenhet att ålägga böter på grundval av en bedömning av en tydligt definierad uppsättning faktorer, såsom proportionalitet, tekniska och organisatoriska åtgärder och försumlighet. Parlamentet anser att detta bör inbegripa möjligheten att böter baseras på en procentandel av företagets årliga globala omsättning.

41. Europaparlamentet betonar att revisioner av digitala tjänsteleverantörers interna politik och algoritmer bör göras med vederbörlig hänsyn till unionsrätten, särskilt till de grundläggande rättigheterna för användarna av tjänsterna, med beaktande av vikten av icke-diskriminering och yttrande- och informationsfrihet i ett öppet och demokratiskt samhälle, och utan att kommersiellt känsliga uppgifter offentliggörs. Parlamentet insisterar på att det är nödvändigt att efter klagomål eller på tillsynsorganens initiativ bedöma om och hur leverantörer av digitala tjänster förstärker innehållet, till exempel genom rekommendationsmotorer och optimeringsfunktioner såsom autokomplettering och trendtekniker.

42. Europaparlamentet anser att de transparensrapporter som utarbetas av plattformar och nationella behöriga myndigheter bör göras tillgängliga för allmänheten och analyseras med avseende på strukturella trender i avlägsnade, upptäckt och blockerande på EU-nivå.

43. Europaparlamentet betonar vikten av att göra det möjligt för användarna att genomdriva sina egna grundläggande rättigheter på internet, bland annat genom lättillgängliga, opartiska, transparenta, effektiva och kostnadsfria klagomålsförfaranden, rapporteringsmekanismer för olagligt innehåll och brottsligt beteende för individer och företag, rättsmedel, utbildningsåtgärder och medvetandehöjande åtgärder om dataskyddsfrågor och barns säkerhet online.

44. Europaparlamentet anser att tidigare erfarenheter har visat att det är effektivt att låta innovativa affärsmodeller blomstra och att stärka den digitala inre marknaden genom att undanröja hinder för den fria rörligheten för digitala tjänster och förhindra att nya, omotiverade nationella hinder införs samt att en fortsättning av denna strategi skulle minska fragmenteringen av den inre marknaden. Parlamentet anser dessutom att rättsakten om digitala tjänster kan erbjuda möjligheter att utveckla medborgarnas kunskaper och färdigheter inom området digitalisering och samtidigt garantera en hög konsumentskyddsnivå, även genom att slå vakt om säkerheten online.

45. Europaparlamentet betonar att avtalade standarder för grundläggande säkerhet i cyberrymden är oumbärliga för att digitala tjänster ska erbjuda alla sina fördelar åt medborgarna. Parlamentet noterar därför det brådskande behovet av att medlemsstaterna vidtar samordnade åtgärder för att säkerställa grundläggande cyberhygien och förhindra faror som kan undvikas i cyberrymden, även genom lagstiftningsåtgärder.

46. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.